Digitale tool verklarende analyse

Invuldatum

Opslaan

Personalia jeugdige

Naam

Leeftijd jaar Gender

School en groep

Gezinssamenstelling en woonsituatie

Checklist criteria

✓ Je hebt **gesproken** met de jeugdige zelf, met ouders en anderen die belangrijk zijn voor de jeugdige.

Fase 1

VRAAGVERHELDERING

1a. Klachteninventarisatie vanuit het perspectief van betrokkenen: huidige zorgen, vragen, moeilijkheden waarbij hulp gewenst is

Checklist criteria klachteninventarisatie

- ✓ In concreet **waarneembaar gedrag** van de jeugdige.
- ✓ In de **woorden van** betrokkene(n) met **recente voorbeelden.**
- ✓ Met de **prioriteiten** van betrokkenen, waar zij **hulp** bij willen.
- ✓ **Wensen** in functioneren van de jeugdige en eigen functioneren?

Opslaan

Jeugdige

Aanmeldreden (top 3)

1.

2.

3.

Wensen (top 3)

1.

2.

3.

Opvoeders

Aanmeldreden (top 3)

1.

2.

3.

Wensen (top 3)

1.

2.

3.

Fase 1

VRAAGVERHELDERING

1a. Klachteninventarisatie vanuit het perspectief van betrokkenen: huidige zorgen, vragen, moeilijkheden waarbij hulp gewenst is

Checklist criteria klachteninventarisatie

- ✓ In concreet **waarneembaar gedrag** van de jeugdige.
- ✓ In de **woorden van** betrokkene(n) met **recente voorbeelden.**
- ✓ Met de **prioriteiten** van betrokkenen, waar zij **hulp** bij willen.
- ✓ **Wensen** in functioneren van de jeugdige en eigen functioneren?

Opslaan

School/dagbesteding

Aanmeldreden (top 3)

1.

2.

3.

Wensen (top 3)

1.

2.

3.

Verwijzer

Aanmeldreden (top 3)

1.

2.

3.

Wensen (top 3)

1.

2.

3.

Fase 1

VRAAGVERHELDERING

Samenvatting van reeds bekende informatie

Opslaan

Belangrijke gebeurtenissen in de levensloop

	Gebeurtenis	Op/ van-tot-	Opmerkingen
1.			
2.			
3.			

Eerdere hulpverlening

	Leeftijd kind	Type organisatie (geen naam)	Voor welke klachten/ moeilijkheden	Welke doelen	Welk aanbod	Resultaat
1.						
2.						

Huidige andere hulpverlening

1.						
2.						

Fase 1

VRAAGVERHELDERING

Samenvatting van reeds bekende informatie

Opslaan

Relevante diagnostische gegevens

	Jaartal	Type organisatie (geen naam)	Diagnostische instrumenten en uitkomsten per schaal	Hoe uit zich dat in het dagelijks leven?
1.				
2.				
3.				

Huidige medicatie

Omschrijving	Sinds wanneer	Voor welke klachten

Fase 1

VRAAGVERHELDERING

1b. Professionele probleemverkenning

Checklist criteria professionele probleemverkenning

- ✓ Moeilijkheden / symptomen / verschijnselen zijn geordend en samengebracht in een top 3 van **clusters** van met elkaar samenhangende problemen.
- ✓ Bij deze top 3 is **hulp** gewenst.
- ✓ Deze top 3 wordt **gedragen** door alle betrokkenen.

Opslaan

Top 3 van verschijnselen van de problematiek jeugdige als vertrekpunt van de verklarende analyse

1.
2.
3.

1b Samenvattend: voor welke problematiek is hulp gewenst?

Aard van de problematiek

Geef een feitelijke ***concreet waarneembare*** *formulering van elk van de top 3 verschijnselen van de problematiek*

- ✓ *Aard: welk* ***ongewenst gedrag*** *is* ***aanwezig****? Welk* ***gewenst gedrag*** *is* ***afwezig****? (ontwikkelingsmijlpalen, participatie, autonomie of veerkracht).*
- ✓ *Beschrijf z****onder interpretaties en voorbarige conclusies.***
- ✓ *Gebruik* ***geen veroordelende labels.***

Fase 1

VRAAGVERHELDERING

1b. Professionele probleemverkenning

Checklist criteria probleemverkenning

- ✓ Moeilijkheden / symptomen / verschijnselen zijn geordend en samengebracht in een top 3 van **clusters** van met elkaar samenhangende problemen.
- ✓ Bij deze top 3 is **hulp** gewenst.
- ✓ Deze top 3 wordt **gedragen** door alle betrokkenen.

Opslaan

Sinds wanneer en omvang

- ✓ **Beloop**/ *voorgeschiedenis top 3 verschijnselen: Sinds wanneer? Tijdelijk? Plotseling of geleidelijk?*
- ✓ **Omvang**: *Wanneer en onder welke omstandigheden doen de klachten zich voor?*

Uitzonderingen

- ✓ *Wat zijn de* **uitzonderingssituaties** *waarin het* **gewenste** *gedrag zich wel al voordoet of de gewenste situatie al bestaat. Eventueel: met welke hulp van wie?*

Risico wanneer de hulp uitblijft

- ✓ *Wat is het* **risico** *als er geen hulp wordt geboden?*
- ✓ *Welke* **gevolgschade** *vrezen de betrokkenen?*

Classificatie

Eventueel (in overleg met betrokkenen) een classificatie (DC:0-5, DSM-5).

- ✓ *Bij classificatie is benoemd op grond van* ***welke criteria*** *deze is toegekend (onderkennende hypothese) en zijn er afgetoetste alternatieve classificaties*

Fase 2

UITWERKING VERKLARENDE ANALYSE

Samenhangend beeld van de verschijnselen en de interactie met de ongunstige en gunstige factoren

Opslaan

1e redeneerlijn: samenhang Verschijnselen – Verwachtingen – Vaardigheden

De relatie tussen de **verschijnselen** *van de problematiek,* **verwachtingen** *en het* **vaardigheidsprofiel** *maakt duidelijk waarom er onvoldoende sprake is van '***goodness of fit***'.*

Top 3 verschijnselen:	**Verwachtingen van ouders, leerkrachten, leeftijdsgenoten (ipv de verschijnselen)** *Wat zouden ze er voor in de plaats willen zien?*	**Vaardigheden van de jeugdige mbt de verwachtingen** **Wat lukt:** **Moeite met:**
1.		
2.		
3.		

UITWERKING VERKLARENDE ANALYSE

Samenhangend beeld van de verschijnselen en de interactie met de ongunstige en gunstige factoren

2e redeneerlijn: samenhang Verschijnselen – Stressoren – Kwetsbaarheden

✓ *Van elk cluster uit de top 3 is nagegaan:*
- ***Waardoor nu?*** *Welke huidige aanjagende of uitlokkende omstandigheden* ***(omgevingsstressoren)*** *zijn het moeilijkst en geven stress? Als deze zijn ontstaan in het verleden, hoe werken ze nu door in het heden? Bv: verleden: huiselijk geweld. Nu: situaties als ...die doen denken aan....*
- ***Waardoor is het voor mij moeilijker?*** *Welke* ***kwetsbaarheden*** *(door aanleg of leerervaringen) maken gevoeliger (aanjagend) voor omgevingsstressoren? Uitkomsten van diagnostisch onderzoek mbt zwakke persoonlijke eigenschappen irt de verschijnselen zijn verwerkt.*
- ***Waardoor gaat het niet vanzelf over?*** *Welke omstandigheden* ***(omgevingsstressoren)*** *maken dat verschijnselen van de problematiek niet verminderen of verdwijnen maar voortduren? Welke* ***kwetsbaarheden*** *spelen een onderhoudende rol?*

✓ *Alleen de* ***behandelrelevante*** *factoren van jeugdige en omgeving worden genoemd*

✓ *De relatie tussen persoonlijke kwetsbaarheid en specifieke omgevingsstressoren (kwetsbaarheid - stressorenhypothese)* ***voorspelt*** *de verschijnselen* ***(als-dan hypotheses)****.*

Top 3 verschijnselen:	Welke omgevingsstressoren spelen een rol? Welke situaties of dingen in de omgeving leveren extra stress op?	Mogelijke kwetsbaarheden van de jeugdige maken het soms lastig om met de omgeving om te gaan?
1.		
2.		
3.		

Fase 2

UITWERKING VERKLARENDE ANALYSE

Samenhangend beeld van de verschijnselen en de interactie met de ongunstige en gunstige factoren

Opslaan

3e redeneerlijn: samenhang huidige Steun van anderen – Kracht van de jeugdige

*De positieve invloed van **steun** en **persoonlijke kracht** maakt dat de **verschijnselen niet zo ernstig zijn** als ze hadden kunnen zijn.*

- ✓ *Wie biedt nu **welke steun** bij wat? Bij steun is wat een ieder **doet concreet beschreven.***
- ✓ *Welke **sterke persoonlijke eigenschappen** (kracht) zorgen dat verschijnselen van de problematiek **verminderen?***
- ✓ *Uitkomsten van **diagnostisch onderzoek** mbt sterke persoonlijke eigenschappen, voor zover relevant voor het dagelijks functioneren of het detailleren van specifieke invloeden zijn in de verklaring verwerkt*

Top 3 verschijnselen:	Steun: wie doet wat waardoor de verschijnselen minder zijn dan ze hadden kunnen zijn
1.	
2.	
3.	

Top 3 verschijnselen:	Welke krachten van de jeugdige zijn van belang in relatie tot de problematiek?
1.	
2.	
3.	

Factoren omgeving

4. Stressoren *in de omgeving*

2. Verwachtingen *van anderen*

6. Steun *die nu al beschikbaar is en helpt*

Fase 2

VERKLARENDE ANALYSE

1. Top 3 verschijnselen
van de problematiek

1.

2.

3.

Factoren jeugdige

7. Kracht *van de jeugdige*

3. Vaardigheden *van de jeugdige*

5. Kwetsbaarheid *van de jeugdige*

Opslaan

TOELICHTING SAMENHANG WAAROP DE VERSCHILLENDE FACTOREN OP ELKAAR INWERKEN EN DE PROBLEMATIEK VERKLAREN

Werkhypothese adhv de redeneerlijnen

*De invloed van **de transactionele interacties** (bijv. versterkend, verzwakkend, positief of negatief) wordt duidelijk **gekoppeld aan de top 3** van verschijnselen:*

- ✓ *Op welke manier schieten bepaalde vaardigheden te kort waardoor het onmogelijk is om aan bepaalde verwachtingen te voldoen, waardoor disfunctioneel gedrag in het dagelijks leven wordt gesignaleerd? **(goodness of fit)***
- ✓ *Welke stressoren spelen een rol en verklaren de verschijnselen? Welke kwetsbaarheden maken gevoelig voor welke stressoren en verklaren de stressreacties? **(kwetsbaarheid-stressorenhypothese)***
- ✓ *Welke omgevingssteun en sterke eigenschappen van de jeugdige zorgen ervoor dat de verschijnselen minder zijn dan ze hadden kunnen zijn, of zorgen ervoor dat problematische coping minder wordt toegepast? **(eigen hulpbronnen – eigen kracht)***

DOELEN EN AANPAK

- ✓ Doelen zijn **gebaseerd op de verklarende analyse.**
- ✓ Doelen zijn **resultaatgericht** geformuleerd.
- ✓ Er is **onderscheid tussen** doelen voor de jeugdige en doelen voor de opvoeders.
- ✓ **Per doel** worden **één of meer interventies** voorgesteld en beschreven.

Lange termijn perspectief

Jeugdige

	Hoofddoelen	Werkdoelen	Plan van Aanpak
1.			
2.			
3.			

Opvoeders

	Hoofddoelen	Werkdoelen	Plan van Aanpak
1.			
2.			
3.			

Opslaan

Colofon

Deze digitale tool kan worden gebruikt bij de uitwerking van een verklarende analyse. Voor meer informatie en downloaden:
Bureau PEERS

Ontwerp & realisatie: Studio van der Velde

BUREAU PEERS
strategische zorginnovatie

KENNISWERKPLAATS
JEUGD FRIESLAND
SAMEN | LEREN | DOEN

©2025. Teksten overnemen uit deze digitale tool is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.